

ACTA MUSEI MARAMOROSIENSIS X

2014

ACTA MUSEI MARAMOROSIENSIS

**Anuarul Muzeului Maramureșan
din Sighetu Marmăției**

Coperta I: 30 august 1925: Bustul Academicianului Ioan
Mihalyi de Apșa. Autor: D. Mățăuanu
Coperta II: 1 Decembrie 1988: Bustul Academicianului Ioan
Mihalyi de Apșa. Autor: M. Borodi,

Fondator	Dăncuș Mihai
Redactori	Todinca Gheorghe Barz Ana Mirela Chiș Vasile Timur

Culegere computerizată	Bîrta Dacia Mara
------------------------	------------------

Tipărit	ASKA GRAFIKA
---------	--------------

ISSN: 1583-447

Responsabilitatea asupra conținutului textelor revine exclusiv autorilor.

ACTA MUSEI MARAMOROSIENSIS
X

Istorie – Etnografie – Folclor -Științele naturii

Sighetu Marmăției
2014

Adresa Redacției: Muzeul Maramureșan
Piața Libertății nr. 15
435500 Sighetu Marmăției
Jud. Maramureș
Tel/fax: 0262-311521
e-mail: muzeulmaramuresului@yahoo.co

Dedicăm acest volum academicianului
Ioan Mihalyi de Apșa
(1844-1914)

Volum editat cu sprijinul financiar al Consiliului Județean
Maramureș și al Muzeului Maramureșan.

CUPRINS

ISTORIE – ISTORIA CULTURII – ARHEOLOGIE

Todinca Gheorghe - <i>Centenar Ioan Mihalyi de Apșa (1844-1914)</i>	11
Petrovai Ion - <i>Contribuția Țării Maramureșului la dezvoltarea culturii naționale</i>	51
Batin Laurențiu - <i>Originea haiducului Pinte Viteazul</i>	60
Batin Laurențiu - <i>Caracterul confesional al mișcării haiducești condusă de Pinte Viteazul</i>	69
Voinaghi Marius - <i>Pinte Viteazul – repere istorice</i>	79
Ivanciuc Teofil - <i>Contribuții la istoria militară a Maramureșului. Atacuri străine în secolul al XVII-lea</i>	87
Toșa Ioan - <i>Câteva informații privind proprietatea asupra pământului în satul românesc de la sfârșitul secolului al XIX-lea</i>	95
Pralea Alin Spiridon - <i>Contribuții la Istoria evreilor din Sighetu Marmăției și Maramureș, de la începuturi până la Primul Război Mondial</i>	116
Gherheș Maria Cristina - <i>Societăți, asociații și instituții culturale în Maramureșul anilor 1939-1940</i>	122

ETNOGRAFIE – ETNOLOGIE – FOLCLOR – MUZEOLOGIE

Dăncuș Ioana - <i>Măștile în ceremonialurile ritualurilor de trecere</i>	133
Barz Mirela Ana - <i>Vișlaimul în Maramureș</i>	145
Bilțiu Maria - <i>Colectivitatea feminină maramureșeană în cadrul unor obiceiuri, tradiții și practici ritualo-magice</i>	156
Bilțiu Pamfil - <i>Magia dragostei în Țara Chioarului</i>	161
Coloșenco Mircea - <i>Bal-maske' în Țările Române (sec. XIX)</i>	168
Gherheș Ilie - <i>Colecționarii de artefacte etno-istorice, între bastioane ale muzeologiei și/sau impostori ai memoriei naționale</i>	175
Dăncuș Mihai - <i>Din istoria muzeelor din Sighetu Marmăției Palatul cultural și Muzeul Maramureșului</i>	179
Hotico Grigore - <i>Tipuri de piatră și lut, materiale de construcție utilizate de locuitorii Maramureșului din cele mai vechi timpuri</i>	192

ȘTIINȚELE NATURII

Chiș Vasile Timur - <i>Băile locale din localitatea Crasna Vișeului - Maramureș</i>	197
Iușan Claudiu - <i>Măsurile de management propuse pentru habitatele de interes comunitar din situl Natura 2000 Munții Rodnei (ROSCI0125)</i>	201
Chiș Vasile Timur - <i>Tăul Scărișoara din Munții Lăpușului (Munții Văratecului), România</i>	213
Brener Beatrix-Medea - <i>Date asupra populației de marmotă alpină (Marmota marmota, Linnaeus, 1758) din Parcul Național Munți Rodnei</i>	217
Gubko Victoria - <i>Experience of the Carpathian Biosphere Reserve in participative tourism management involving stakeholders</i>	224

ESEU – PERSONALITĂȚI – RECENZII – VARIA

Șișeștean Gheorghe - <i>Maramureșul - între tradiție și deconstrucție identitară</i>	231
Iuga Nicolae - <i>Eseu despre măști</i>	244
Marchiș Ioan - <i>Nodul și crucea cu trei dimensiuni</i>	251
Covaci Stela - <i>Poeți și colinde. 13 decembrie 1983 – 30 de ani de la moartea poetului Nichita Stănescu</i>	282
Zanea Corneliu, Zanea Cosmina, Zanea Damiana - <i>Muzica și conservarea etnicității</i>	287
Verdeș Nemeș Maria - <i>Povestea emisiunii „Zestrea Maramureșului”</i>	291
Cotârlă Ioan - <i>Alexandru Filipașcu (cărturar maramureșean)</i>	294
Hodor Nicolaie - <i>În amintirea unui dascăl de legendă, Alexandru Diaconescu (1936-1998)</i>	296
Gherheș Ilie - <i>Vasile Iuga de Săliște: „Dicționar istoric al localităților din județul Maramureș” - o carte de nișă care răspunde unui anumit orizont de așteptare</i>	301
Dăncuș Mihai - <i>In memoriam Tiberiu Graur</i>	306